

mgr Rafał Szyja
Katedra Wychowania Fizycznego
i Adaptowanej Aktywności Fizycznej
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Katowice, dn. 18.09.2023 r.

Szanowny Pan
Dr hab. Eligiusz Madejski prof. AWF

Odpowiedź na recenzję rozprawy doktorskiej
pt. Struktura tygodniowej aktywności fizycznej młodzieży w kontekście uczestnictwa
w zorganizowanej aktywności fizycznej w latach 2012-2020

Szanowny Panie Profesorze,

Z najwyższym szacunkiem pragnę wyrazić moje serdeczne podziękowania za pozytywną recenzję mojej rozprawy doktorskiej oraz za wartościowe uwagi, które Pan Profesor zawarł w swojej ocenie. Jestem przekonany, że te cenne wskazówki przyczynią się do dalszego podniesienia jakości mojej pracy naukowej. Recenzja Pana Profesora stanowi dla mnie potwierdzenie, że moje badania nad aktywnością fizyczną młodzieży są na właściwej ścieżce rozwoju. Jednocześnie zdaję sobie sprawę z potrzeby dalszego doskonalenia i rozwijania mojego warsztatu naukowego.

Jestem wdzięczny za wskazanie błędu w numeracji w spisie treści. Mam świadomość, że dokładność i przejrzystość są istotne w akademickich pracach, dlatego serdecznie dziękuję za tę uwagę. Aktualizacja numeracji w spisie treści zostanie wprowadzona w poprawionej wersji pracy przed ewentualną publikacją.

W kwestii uwagi Pana Profesora dotyczącej planowania zajęć wychowania fizycznego, szczególnie tych do wyboru, w pełni zgadzam się z tym, że warto było wspomnieć o tym w podrozdziale 2.3. dotyczącym roli szkoły. Faktycznie, odpowiednie planowanie zajęć zgodnych z preferencjami uczniów może przyczynić się do spełnienia prozdrowotnych rekomendacji przez uczniów i wpłynąć pozytywnie na postrzeganie aktywności fizycznej, a tym samym na uczestnictwo w niej, co potwierdził w swoich badaniach Urbański (2020).

Warto także było w tym podrozdziale zawrzeć informację o tym, że zgodnie z przepisami ustawy Prawo oświatowe (art. 28 ust. 2), szkoły (z wyłączeniem szkół dla

dorosłych) są zobowiązane do prowadzenia obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego. Dla uczniów klas IV–VIII szkół podstawowych obowiązkowy wymiar tych zajęć wynosi 4 godziny lekcyjne, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych – 3 godziny lekcyjne w ciągu tygodnia.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 29 czerwca 2017 r. (Dz.U. poz. 1322), obowiązujące od 1 września 2017 r., określa, że obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego mogą być realizowane na dwie różne sposoby: klasowo-lekcyjnie oraz w formie zajęć do wyboru przez uczniów. Zajęcia klasowo-lekcyjne powinny odbywać się co najmniej przez 2 godziny lekcyjne tygodniowo w szkołach podstawowych oraz 1 godzinę lekcyjną tygodniowo w szkołach ponadpodstawowych.

Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za przygotowanie i przedstawienie propozycji zajęć do wyboru, uwzględniając różnorodne czynniki, takie jak zdrowie uczniów, ich zainteresowania, osiągnięcia w sporcie czy aktywności fizycznej, lokalne uwarunkowania, miejsce zamieszkania uczniów, tradycje sportowe i dostępność kadry. Propozycje te muszą być zatwierdzone przez organ prowadzący szkołę oraz zaopiniowane przez radę pedagogiczną i radę rodziców. Uczniowie (lub ich rodzice, jeśli są niepełnoletni) powinni mieć możliwość wyboru spośród zaproponowanych zajęć do wyboru.

Warto podkreślić, że wszystkie zajęcia związane z wychowaniem fizycznym, zarówno te klasowo-lekcyjne, jak i te do wyboru, muszą być zorganizowane przez szkołę i prowadzone przez odpowiedniego nauczyciela wychowania fizycznego lub innego wykwalifikowanego nauczyciela. W związku z powyższym, warto korzystać z takiej możliwości i organizować zajęcia do wyboru zgodne z preferencjami uczniów.

Dziękuję również Panu Profesorowi za zwrócenie uwagi na pomyłki w sposobie cytowania, które wynikają z mojego niedopatrzenia, oraz zmian, jakie nastąpiły w stylu APA w 2020 roku. Błędy te zostaną poprawione przed ewentualną publikacją pracy.

W kwestii braku zmiennych i wskaźników w rozdziale dotyczącym celów pracy, pytań badawczych i hipotez, uznałem, że umieszczenie ich w podrozdziale dotyczącym metod statystycznych jest wystarczające. Niemniej jednak, będę miał w przyszłości na uwadze sugestię Pana Profesora.

Ustosunkowując się do uwagi Pana Profesora dotyczącej liczby szkół wybranych celowo oraz pozostałych szkół, spośród których przeprowadzono losowanie, liczby szkół włączonych do badań w kolejnych latach, a także liczby szkół oraz rodziców (opiekunów prawnych), którzy nie wyrazili zgody na uczestnictwo w badaniach, pragnę wyjaśnić, że osobiście dołączyłem do zespołu badawczego w roku 2016, a dane z lat 2012-2015 pozyskane

zostały przez innych członków zespołu badawczego, z którymi współpracowałem. Powyższe sprawia, że nie jestem w stanie doprecyzować liczby szkół wybranych celowo oraz podać liczby placówek oraz opiekunów, którzy odmówili uczestnictwa w badaniu.

Szkoły wybrane w sposób celowy były placówkami edukacyjnymi, w których pracowali lub współpracowali doktoranci Katedry Wychowania Fizycznego i Adaptowanej Aktywności Fizycznej oraz inne placówki, które podjęły współpracę z Akademią Wychowania Fizycznego w Katowicach. W kwestii liczby szkół włączonych do badań w poszczególnych etapach, w pełni zgadzam się z Panem Profesorem, że informacja ta byłaby wartościowa w pracy. Oto dane dotyczące liczby szkół w poszczególnych latach:

- Rok 2012: 34 szkoły
- Rok 2013: 15 szkół
- Rok 2014: 30 szkół
- Rok 2015: 28 szkół
- Rok 2016: 23 szkoły
- Rok 2017: 10 szkół
- Rok 2018: 8 szkół
- Rok 2019/20: 14 szkół.

Nawiązując do procedury doboru uczniów i uczennic w poszczególnych szkołach, były to osoby z klas wskazanych przez dyrekcję danej placówki, których rodzice (opiekunowie prawni) wyrazili zgodę na uczestnictwo ich podopiecznych w badaniach. Głównym kryterium wyłączającym było to, aby uczniowie nie pochodzili z klas sportowych, które miały dodatkowe godziny zajęć ruchowych. W znacznej mierze zależało nam na tym, aby badana próba jak najbardziej była zbliżona do ogółu populacji.

Odnosząc się do zapytania Pana Profesora dotyczącego wieku badanych, chciałbym wyjaśnić, że podany w pracy wiek 16 lat jest średnim wiekiem badanych, co zawarłem w Tabeli 1. dotyczącej cech somatycznych badanych. Badania przeprowadzane były w klasach III gimnazjalnych oraz I szkół licealnych i technicznych. Zapis o szkołach podstawowych pojawił się ze względu na prowadzenie badań w kilku klasach ósmych w okresie pandemii, jednak wyników badań nie uzgodniono w ostatecznej ich analizie.

W podrozdziale 4.2. Techniki i narzędzia badawcze, nie zawarłem informacji dotyczącej poziomów aktywności fizycznej, umieszczając je na końcu pracy w słowniku podstawowych pojęć, podobnie jak te dotyczące aktywności fizycznej zorganizowanej i niezorganizowanej.

Dziękuję również za zwrócenie uwagi na kwestię diagramów słupkowych, które nie ukazują różnic w całej (100%) skali. Zabieg ten nie miał na celu doprowadzić do optycznego złudzenia większych różnic niż w rzeczywistości występują, a jedynie zilustrować w bardziej przystępny sposób zaobserwowane różnice.

Na zakończenie pragnę jeszcze raz bardzo podziękować Panu Profesorowi za wnikliwe przeanalizowanie mojej rozprawy doktorskiej oraz za cenne spostrzeżenia, które będę miał na uwadze przed ewentualną publikacją pracy oraz w trakcie dalszej pracy badawczej.

Z wyrazami szacunku

Rafał Szyja

Bibliografia:

Urbański, B. (2020) *Preferowane sporty zespołowe a aktywność fizyczna*. (niepublikowana rozprawa doktorska). Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.